

fast mundtlig Erklæring er nok, eller om man med Landstingets Flertal skal kræve en Erklæring i Testamentsform, men hans egen Villie om, at han, skønt han var Medlem af Folkekirken, ønsker at begraves borgerligt, maa kendes og foreligge. Her kan det absolut ikke være nok, at de efterladte sige: Han har ikke udtalt noget om sin Villie eller sit Ønske, derfor have vi Ret til at vælge borgerlig Begravelse for ham. Saa ønskede det ærede Medlem ogsaa Bestemmelsen om „de nærmestes Ønske“ strøgen af Lovforslaget. Det ærede Medlem mente, det var tilstrækkeligt at lade den, der bestiller Begravelsen, ene have Afgørelsen. Ogsaa her indtager det ærede Medlem et meget radikalt Standpunkt og stiller Krav, som jeg maa modsætte mig. Det kan absolut ikke være tilstrækkeligt, at en enkelt af de efterladte, som maaske paa egen Haand skyn-der sig med at komme først til Præsten, ene har Ret til at sige: Paa den og den Maade ønsker jeg Forholdet ved Begravelsen ordnet. Det vil saa meget mindre kunne gaa an at følge det ærede Medlem, som det i København og i de større Købstæder vel saa godt som aldrig er den eller de efterladte, der selv bestille Begravelsen; det gaar gennem et Klokkerkontor, som man dog virkelig ikke kan overlade denne Afgørelse.

Det ærede Medlem for Aalborg Amts 3die Valgkreds (J. H. Jensen) mente, at Forslaget paa et enkelt Punkt betegnede et Tilbageskridt, idet Præsten nu har Ret til at lade Lægmand tale i Kirken eller i Kapellet, hvilket Forslaget indskrænker til, at det skal være Lægmand, der høre til Folkekirken. Men der er ingen Præst, der nu har en saadan Ret til at lade Lægmand tale i Kirken. Det er vel sket ved Lejlighed, men Præsten har ingen Ret til at give en saadan Tilladelse. Men Lovforslaget giver ham det, og der er saaledes ikke Tale om, at der her sker et Tilbageskridt. Det ærede Medlem var ligeledes misfornøjet med Bestemmelsen om Klokkeringning, misfornøjet med, at der herom bruges Udtrykket: naar den afdøde ved Daaben er optagen i de Kristnes Samfund. Men det er jo dog kun en ganske enkelt Sekt, det ærede Medlem tænkte paa, og en Sekt, hvoraf der vist kun er ganske enkelte her i Landet. Man kan ikke lovgive for rent forsvindende Undtagelser, men maa ganske naturligt her tale om døbte, tage Daaben som Kendetegnet paa, at den afdøde hørte til de Kristnes Samfund. Jeg skal i øvrigt paa Grund af den fremryk-

kede Tid ikke komme ind paa flere Bemærkninger, der kun have vedrørt rene Detailbestemmelser, men indskrænke mig til at takke for den Modtagelse, Forslaget har faaet. Jeg haaber, at de faldne Udtalelser varsle om, at det maa lykkes at faa Lovforslaget gennemført, thi der vil dermed være opnaaet et betydeligt Fremskridt paa dette Omraade.

H. L. Møller: Efter Ministerens Udtalelser om, hvorledes Bestemmelsen i Lovforslagets § 4 skal forstaas, tager jeg min Kritik af det Punkt tilbage. Jeg finder det nemlig ganske naturligt, at den Bestemmelse bliver staaende, at Jordpaa-kastelsen efter Folkekirken Ritual ikke kan foregaa ved borgerlig Begravelse.

Naar den højtærede Minister fandt, at mit Standpunkt til Lovforslaget i øvrigt var meget radikalt, vil jeg sige, at, hvorledes man end bedømmer det, er det udsprunget af det, som jeg betragter som Folkekirken velforstaede Interesse — den Folkekirke, jeg selv er Medlem af og vil blive ved med, antager jeg, til min sidste Stund at være Medlem af. Jeg har ment, at det var i Folkekirken velforstaede Interesse, at der blev foretaget et saa fuldstændigt Opgør som muligt mellem den og det borgerlige Samfund med Hensyn til Hensyn til Begravelse, saa at det borgerlige Samfund for Fremtiden ikke kunde besvære sig over, at dets Medlemmer paa noget Punkt vare ringere eller vanskeligere stillede end Folkekirken, naar de skulle i Jorden.

Naar jeg henstillede, at man ændrede Bestemmelsen om den Villieserklæring, der skal foreligge for at sikre sig borgerlig Begravelse, derhen, at det skal være de efterladte, der bestemme, under hvilken Form Begravelsen skal foregaa, medmindre den afdøde har efterladt sig en Erklæring derom i testamentarisk Form, er det ogsaa ud fra den Interesse, jeg har for, at Folkekirken og det borgerlige Samfunds øvrige Medlemmer i saa Henseende blive lige stillede. Jeg maa tilstaa, at jeg ikke kan indse, hvorfor det skal være forbundet med større Omstændelighed for den Mand, der vil sikre sig borgerlig Begravelse, at faa Sikkerhed derfor, end for den, der vil sikre sig kirkelig Begravelse. Det simple og naturlige er, at den, der lever under saadanne Forhold, at han ikke kan sikre sig, at et Ønske, han udtaler til sine nærmeste om den Ting, bliver efterkommet, sikrer sig ad Lovgivningens Vej ved en i testamentarisk Form affattet Villieserklæ-